

**WETENSCHAPPELIJK COMITÉ
VAN HET FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE VEILIGHEID
VAN DE VOEDSELKETEN**

ADVIES 20-2013

Betreft: Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 2005 tot vaststelling van aanvullende maatregelen voor de organisatie van de officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong (dossier Sci Com 2013/19).

Advies goedgekeurd door het Wetenschappelijk Comité op 20 september 2013.

Samenvatting

Er wordt aan het Wetenschappelijk Comité advies gevraagd over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 2005 tot vaststelling van aanvullende maatregelen voor de organisatie van de officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong.

Het ontwerp van koninklijk besluit streeft ernaar drie wijzigingen in te voeren in het koninklijk besluit van 22 december 2005 tot vaststelling van aanvullende maatregelen voor de organisatie van de officiële controles van producten van dierlijke oorsprong die bestemd zijn voor menselijke consumptie, onder meer:

- de vervanging van de verplichte systematische keuring van de visserijproducten in de vismijnen door een gedeeltelijke officiële controle,
- de invoering van de mogelijkheid van een visuele inspectie bij kalveren minder dan acht maanden in de nationale regelgeving zoals voorzien in Verordening (EG) Nr. 2074/2005¹,
- de afschaffing van het specifieke gezondheidsmerk dat moet worden aangebracht op vlees afkomstig van noodslachtingen.

Het Wetenschappelijk Comité heeft geen opmerkingen over het ontwerp van koninklijk besluit, maar benadrukt het belang van het vaststellen van duidelijke richtlijnen voor de officiële controle van visserijproducten in de vismijnen. De officiële controle moet een gerichte controle zijn. Over het algemeen moet de controle alle vissersvaartuigen omvatten en rekening houden met de vissoorten die een hoger risico inhouden.

¹ Verordening (EG) Nr. 2074/2005 van de Commissie van 5 december 2005 tot vaststelling van uitvoeringsmaatregelen voor bepaalde producten die onder Verordening (EG) Nr. 853/2004 vallen en voor de organisatie van officiële controles overeenkomstig de Verordeningen (EG) Nr. 854/2002 en (EG) Nr. 882/2004, tot afwijking van Verordening (EG) Nr. 852/2004 en tot wijziging van de Verordeningen (EG) Nr. 853/2004 en (EG) Nr. 854/2004.

Summary

Advice 20-2013 of the Scientific Committee of the FASFC on a project of royal decree amending the royal decree of 22 December 2005 laying down additional measures for the organization of official controls on products of animal origin intended for human consumption.

The advice of the Scientific Committee is requested on a project of royal decree amending the royal decree of 22 December 2005 laying down additional measures for the organization of official controls on products of animal origin intended for human consumption.

The project of royal decree intends to include three modifications in the royal decree of 22 December 2005 laying down additional measures for the organization of official controls on products of animal origin intended for human consumption, namely:

- the replacement of compulsory systematic inspection of fishery products in the fish auctions by a partial official control,
- the introduction of the possibility of visual inspection in calves less than eight months in the national regulation, provided by Regulation (EC) No 2074/2005,
- the elimination of the special health mark which must be affixed on meat from emergency slaughter.

The Scientific Committee has no comments on the project of royal decree. However, it stresses the importance of establishing clear guidelines for the official control of fishery products in the fish auctions. Official controls should be targeted. Overall, they must cover all the fishing vessels and take into account the fish species most at risk.

Sleutelwoorden

officiële controle, vismijn, visuele keuring, kalveren, specifiek gezondheidsmerk, noodslachting

1. Referentietermen

1.1. Vraagstelling

Er wordt aan het Wetenschappelijk Comité gevraagd om advies uit te brengen over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 2005 tot vaststelling van aanvullende maatregelen voor de organisatie van de officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong.

1.2. Wettelijke context

Verordening (EG) Nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden.

Verordening (EG) Nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne.

Verordening (EG) Nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong.

Verordening (EG) Nr. 854/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke voorschriften voor de organisatie van de officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong.

Verordening (EG) Nr. ... van de Commissie tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 853/2004, 854/2004 en 2074/2005 (ontwerpverordening, rev. 8 werd gestemd in het SCoFAH van 22.05.2013, publicatie wordt verwacht in oktober 2013).

Verordening (EG) Nr. 2074/2005 van de Commissie van 5 december 2005 tot vaststelling van uitvoeringsmaatregelen voor bepaalde producten die onder Verordening (EG) Nr. 853/2004 vallen en voor de organisatie van officiële controles overeenkomstig de Verordeningen (EG) Nr. 854/2002 en (EG) Nr. 882/2004, tot afwijking van Verordening (EG) Nr. 852/2004 en tot wijziging van de Verordeningen (EG) Nr. 853/2004 en (EG) Nr. 854/2004.

Overwegende de besprekingen tijdens de werkgroepvergadering van 27 augustus 2013 en de plenaire zitting van 20 september 2013;

geeft het Wetenschappelijk Comité het volgende advies:

2. Inleiding

Het ontwerp van koninklijk besluit streeft ernaar wijzigingen in te voeren in het koninklijk besluit van 22 december 2005 tot vaststelling van aanvullende maatregelen voor de organisatie van de officiële controles van producten van dierlijke oorsprong die bestemd zijn voor menselijke consumptie.

De wijzigingen hebben betrekking tot:

- de vervanging van de verplichte systematische keuring van de visserijproducten in de vismijnen door een gedeeltelijke officiële controle,

- de invoering van een uitvoeringsbepaling om de post mortem keuring bij kalveren die niet ouder zijn dan acht maanden te beperken tot een visueel onderzoek met beperkte palpatie onder bepaalde voorwaarden overeenkomstig Verordening (EG) Nr. 2074/2005 van de Commissie van 5 december 2005 tot vaststelling van uitvoeringsmaatregelen voor bepaalde producten die onder Verordening (EG) Nr. 853/2004 vallen en voor de organisatie van officiële controles overeenkomstig de Verordeningen (EG) Nr. 854/2002 en (EG) Nr. 882/2004, tot afwijking van Verordening (EG) Nr. 852/2004 en tot wijziging van de Verordeningen (EG) Nr. 853/2004 en (EG) Nr. 854/2004,
- de afschaffing van het specifieke gezondheidsmerk voor noodslachtingen in overeenkomstig met Verordening (EG) Nr. ... van de Commissie tot wijziging van de Verordeningen (EG) Nr. 853/2004, 854/2004 en 2074/2005.

3. Advies

3.1. Keuring van visserijproducten

België is het enige Europese land dat alle partijen van visserijproducten controleert en goedkeurt.

Volgens Verordening (EG) Nr. 853/2004² dient de exploitant controles uit te voeren m.b.t. de gezondheidsnormen van visserijproducten. Bovendien dient de exploitant de visserijproducten in te delen in versheids- en grootteklassen volgens Verordening Nr. 2406/96³.

Volgens Verordening (EG) Nr. 854/2004⁴ dienen de officiële controles van de productie en het in de handel brengen van visserijproducten het volgende te omvatten:

- een regelmatige controle van de hygiënische omstandigheden waarin de aanvoer en eerste verkoop plaatsvinden;
- inspecties van vaartuigen en inrichtingen op het land, inclusief veilingen en groothandelsmarkten op gezette tijden, met name om na te gaan:
 - o zo nodig, of nog aan de erkenningsvoorwaarden wordt voldaan,
 - o of de visserijproducten correct worden behandeld,
 - o of er wordt voldaan aan de eisen voor wat betreft hygiëne en temperatuur,
 - o en of de inrichtingen, inclusief de vaartuigen, en hun voorzieningen en apparatuur schoon zijn en het personeel de hygiëne in acht neemt;
- en controles van de opslag- en vervoersomstandigheden.

Volgens Verordening (EG) Nr. 853/2004, dienen de officiële controles van visserijproducten ten minste de volgende elementen te omvatten:

- organoleptische steekproefsgewijze controles in alle productie-, verwerkings- en distributiefasen,
- als het organoleptisch onderzoek aanleiding geeft tot twijfel aangaande de versheid van de producten, laboratoriumtests bestemd om de niveaus aan totale vluchtige basestikstof (TVB-N) en trimethylaminestikstof (TMA-N) te bepalen,
- steekproefsgewijze testen van het histaminegehalte,
- controle van residuen en contaminantenniveaus,
- indien nodig microbiologische controles,

² Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong.

³ Verordening (EG) nr. 2406/96 van de Raad van 26 november 1996 houdende vaststelling van gemeenschappelijke handelsnormen voor bepaalde visserijproducten.

⁴ Verordening (EG) nr. 854/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke voorschriften voor de organisatie van de officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong.

- steekproefsgewijze testen om na te gaan of wordt voldaan aan de communautaire wetgeving inzake parasieten.

In overstemming met de verordeningen van het hygiënepakket⁵ zijn de systematische keuring en goedkeuring van iedere partij geen taken van het FAVV.

Het FAVV stelt voor om de keuring van alle partijen van visserijproducten te vervangen door :

- enerzijds een officiële controle van de visserijproducten die minstens hun versheid evalueren (organoleptisch onderzoek eventueel vergezeld van een analyse om de gehalten aan totale vluchtige basestikstof (TVB-N) en trimethylaminestikstof (TMA-N) te bepalen) en de aanwezigheid van parasieten en giftige vissoorten;
- anderzijds inspecties (4x/jaar) en analyses (residuen, contaminanten, biotoxines, histamine) zoals reeds voorzien in het huidige controleprogramma van het FAVV.

De nieuwe bepaling maakt de exploitant meer verantwoordelijk.

België heeft drie vismijnen: twee grote (Zeebrugge en Oostende) en één kleine (Nieuwpoort). Het gewicht van de te bemonsteren partijen voor grote vismarkten, namelijk 10.000 kg, werd vastgelegd op basis van de aankomsten in Zeebrugge en Oostende van voorgaande jaren (2009, 2010 en 2011) om 10 tot 20% van de aankomsten te kunnen controleren. Voor de kleine vismarkt is het de bedoeling om steekproefsgewijze controles uit te voeren op basis van een gemiddelde jaarlijkse frequentie van één controle per drie aanvoerdagen.

Het Wetenschappelijk Comité heeft geen opmerkingen op het principe. Zij is van mening dat het belangrijk is om de modaliteiten van de controles te verduidelijken. De officiële controle moet een gerichte steekproefsgewijze controle zijn. Over het algemeen, moet de controle alle vissersvaartuigen omvatten en rekening houden met de vissoorten die het hoogste risico inhouden (bv. histidinerijke vissen). Het is van belang dat er duidelijke richtlijnen worden opgesteld door het FAVV die gevolgd worden door controleurs.

3.2. Invoering van de mogelijkheid van een visuele inspectie bij kalveren van minder dan acht maanden

Het Wetenschappelijk Comité heeft vroeger twee adviezen uitgebracht over vleeskeuring zonder insnijdingen bij runderen tot acht maanden oud (adviezen 14-2011 en 02-2013). Zij is van mening dat het gerechtvaardigd is, vanuit het oogpunt van de voedselveiligheid, om de vleeskeuring te beperken tot een louter visuele keuring bij runderen tot acht maanden oud die gehouden worden onder de voorwaarden zoals vermeld in Verordening (EG) Nr. 2074/2005 en mits een goede werking van het voedselketeninformatiesysteem (bron: advies 14-2011).

3.3. Afschaffing van het specifieke gezondheidsmerk voor noodslachtingen

Vlees van noodslachtingen dat geschikt wordt bevonden voor humane consumptie, zal vanaf 01.06.2014 met het ovale gezondheidsmerk worden gemerkt en toegelaten worden tot het intracommunautaire handelsverkeer.

Veranderingen over de invoering van de mogelijkheid van visuele keuring bij kalveren minder dan acht maanden oud en de afschaffing van het specifieke gezondheidsmerk voor noodslachtingen zijn aanpassingen van de nationale regelgeving als gevolg van veranderingen van de Europese regelgeving hieromtrent.

⁵ Het hygiënepakket bevat de 6 volgende verordeningen die de eisen bepalen met betrekking tot de hygiëne van levensmiddelen en diervoeders: Verordening (EG) Nr. 178/2002, 852/2004, 853/2004, 854/2004, 882/2004 en 183/2005.

4. Conclusie

Het Wetenschappelijk Comité heeft geen opmerkingen op het ontwerp van koninklijk besluit, maar benadrukt het belang van het vaststellen van duidelijke richtlijnen voor de officiële controle van visserijproducten in de vismijnen. De officiële controle moet een gerichte controle zijn. Over het algemeen, moet de controle alle vissersvaartuigen omvatten en rekening houden met de vissoorten die een hoger risico inhouden.

Voor het Wetenschappelijk Comité,

De Voorzitter,
Prof. Em. Dr. Pharm. C. Van Peteghem (Get.)

Brussel, 26/09/2013

Leden van het Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité is samengesteld uit de volgende leden:

D. Berkvens, A. Clinquart, G. Daube, P. Delahaut, B. De Meulenaer, L. De Zutter, J. Dewulf, P. Gustin, L. Herman, P. Hoet, H. Imberechts, A. Legrève, C. Matthys, C. Saegerman, M.-L. Scippo, M. Sindic, N. Speybroeck, W. Steurbaut, E. Thiry, M. Uyttendaele, T. van den Berg, C. Van Peteghem

Belangenconflict

Er werden geen belangenconflicten vastgesteld.

Dankbetuiging

Het Wetenschappelijk Comité dankt de Stafdirectie voor risicobeoordeling en de leden van de werkgroep voor de voorbereiding van het ontwerp advies. De werkgroep was samengesteld uit:

Leden Wetenschappelijk Comité	L. De Zutter (rapporteur), G. Daube, A. Clinquart
-------------------------------	---

Externe experts	/
-----------------	---

Wettelijk kader van het advies

Wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, inzonderheid artikel 8;

Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

Huishoudelijk reglement, bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, goedgekeurd door de Minister op 09 juni 2011.

Disclaimer

Het Wetenschappelijk Comité behoudt zich, te allen tijde, het recht voor dit advies te wijzigen indien nieuwe informatie en gegevens ter beschikking komen na de publicatie van deze versie.